

СХЕМА АНАЛІЗУ (САМОАНАЛІЗУ) НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ

Під час педагогічної практики студент-практикант виконує в письмовій формі аналіз навчального заняття свого колеги. Студенти, які проходять педагогічну практику за індивідуальним планом здійснюють аналіз власного навчального заняття.

Зразок оформлення титульної сторінки:

Аналіз (самоаналіз)
навчального заняття з .....(назва предмету),
проведеного у.....класі СШ № ... міста... (вказати дату)
студентом (-кою)-практикантом(-кою)... курсу .....факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка

Виконано:
Студентом (кою)
.....курсу .....факультету
(для самоаналізу цього запису непотрібно)
Перевірив:

ЗМІСТ АНАЛІЗУ

1. Загальні відомості про навчальне заняття:

- тема навчального заняття, її зв'язок з попередніми і наступними, місце у відповідному розділі;
- форма, тип навчального заняття, його структура, відповідність темі та поставленій меті;
- рівень досягнення мети та отримані результати, умови, чинники, що сприяли цьому;
- сильні та слабкі сторони, досягнення, загальні враження.

2. Підготовка вчителя до організації навчального заняття:

- визначення структури навчального заняття, його етапів відповідно до теми і мети;
- цілеспрямоване планування змісту, методів, форм організації навчання на різних етапах;
- вивчення та знання психологічних особливостей класу, зокрема кожного учня, мотивації їхньої навчально-пізнавальної діяльності, поведінки, своєрідності міжособистісних взаємин у групі;
- підготовка навчального матеріалу, розробка практичних завдань, вправ, творчих робіт;
- використання фахової та методичної літератури;
- підготовка дидактичних та роздаткових матеріалів, навчальних посібників і засобів.

3. Визначення і постановка мети, завдань як кінцевого результату, необхідного для досягнення вчителем та учнями:

- відповідність загальної освітньої мети темі, рівню розвитку учнів, їхніх знань, умінь з навчального предмету;
- передбачення кінцевих результатів навчального заняття, створення в учнів установки на досягнення мети;
- визначення та донесення до учнів конкретних завдань навчально-пізнавальної діяльності на кожному етапі;

4. Відбір змісту навчального матеріалу, розвиток особистісного ставлення учнів до нього:

- відбір змісту навчального матеріалу відповідно до теми, поставленої мети і навчальної програми;
- раціональний відбір наукових, засадничих знань, понять, фактів, що складають основу розвитку умінь, навичок учнів, їхнього соціального становлення, подальшого навчання;
- спрямованість змісту навчального матеріалу на розгляд проблем, соціального значущих та актуальних для життя учнів, задоволення їхніх пізнавальних і особистісних потреб та інтересів;
- відповідність змісту навчального матеріалу рівню розвитку учнів, їхнім пізнавальним можливостям, орієнтація на “зону найближчого розвитку”;
- послідовність та логічність структурування змісту за етапами навчального заняття відповідно до його структури;
- розкриття загальнолюдських, національних цінностей у змісті навчального матеріалу, забезпечення його зв'язку з життєвим досвідом учнів;
- аргументованість, логічність, доказовість викладу знань, понять, ідей тощо;
- забезпечення сприймання, розуміння, омислення учнями сутності наукових, соціальних понять, явищ, умінь, адекватності їхнього об'єктивного змісту та суб'єктивного смислу для учнів;
- позитивна спрямованість змісту навчального матеріалу (орієнтація змісту на майбутню діяльність учнів, їхні позитивні емоції, самопізнання та вдосконалення, пізнання інших тощо);
- стимулювання інтересу учнів до змісту, усвідомлення його значущості для розвитку особистості, сприяння формуванню допитливості школярів (новизна знань, умінь, їхня різностороння значущість, парадоксальність понять, фактів, популярність інформації, емоційність викладу, подання інформації через призму бачення педагога, науковця, діалог вчителя тощо);
- інтегрування змісту навчального матеріалу з іншими темами, розділами, предметами.

5. **Застосування методів, прийомів, засобів, форм організації навчально-пізнавальної діяльності учнів:**
  - творче, цілеспрямоване поєднання різноманітних методів, прийомів, форм організації навчально-пізнавальної діяльності учнів для досягнення поставленої мети, завдань заняття, відповідно до змісту навчального матеріалу, вікових особливостей, рівня навчальних можливостей учнів;
  - стимулювання активності учнів, їхньої позиції як суб'єктів, партнерів процесу навчання;
  - організація навчання як набуття учнями та розвиток досвіду діяльності, поведінки;
  - застосування різноманітних методів, прийомів, форм організації навчально-пізнавальної діяльності для забезпечення сприймання, розуміння, осмислення, закріплення учнями знань, умінь і навичок;
  - активізація думки учнів, стимулювання їх до критичного та творчого мислення, вияву власної позиції, поглядів, самостійного пошуку і дослідження;
  - задоволення різноманітних особистісних потреб учнів (у пізнанні, розвитку, самооцінці, самоствердженні тощо), врахування і розвиток своєрідних особливостей кожного учня, стимулювання школярів до успіху.
6. **Діяльність педагога:**
  - ставлення до учнів, наявність позитивної установки на кожного школяра, розуміння його як особистості, вияв поваги, довіри до нього;
  - позиція партнера чи наставника учнів, підтримка кожного у навчанні, надання допомоги у подоланні труднощів;
  - залучення кожного школяра до навчальної діяльності, сприяння його розвитку;
  - знання вчителем навчального матеріалу, захоплення фаховою наукою;
  - стиль діяльності та поведінки вчителя, його комунікативні уміння, відкритість, щирість, розвиток позитивних взаємин з учнями, знаходження контакту з кожним;
  - вияв педагогічного такту в організації взаємодії з учнями, ставлення до школярів зі складною поведінкою;
  - сприяння ініціативності, самостійності, впевненості учнів у навчально-пізнавальній діяльності;
  - забезпечення дисципліни як організації порядку на навчальному занятті.
7. **Діяльність учнів:**
  - ставлення учнів до процесу навчання, застосованих форм, методів організації навчально-пізнавальної діяльності, їхня мотивація;
  - позиція учнів як партнерів у навчанні, синтезаторів, творців ідей;
  - зовнішня і внутрішня активність учнів, їхнє співвідношення;
  - відчуття та усвідомлення учнями своєї ролі, відповідальності у навчальному процесі;
  - ставлення до особистості вчителя, вияв до нього;
  - дисципліна учнів, дотримання правил поведінки, діяльності на навчальному занятті.
8. **Організація міжособистісної взаємодії учнів та розвиток їхніх взаємин:**
  - створення психологічно комфортного середовища на навчальному занятті;
  - стимулювання та орієнтування учнів на підтримку один одного, повагу до кожного;
  - привчання учнів до уважного слухання один одного, толерантного ставлення до думки інших, вияву радості за успіх однокласників, уникнення критичних зауважень, образ інших;
  - об'єктивне ставлення педагога до кожного школяра, створення рівноправних умов для діяльності кожного;
  - розвиток в учнів установки на кожного як здібної, своєрідної індивідуальності, яка володіє власним життєвим досвідом;
  - застосування різноманітних форм співробітництва, міжособистісної взаємодії учнів (дискусії, діалоги, групові форми, колективна робота тощо).
9. **Отримання зворотнього зв'язку:**
  - методи, прийоми організації зворотнього зв'язку на кожному етапі навчального заняття;
  - перевірка вчителем рівня розуміння, осмислення учнями навчального матеріалу, рівня сформованості їхніх знань та умінь;
  - застосування зворотнього зв'язку для усвідомлення особливостей діяльності, мислення школярів, мотивації їхнього навчання з метою удосконалення організації навчальних занять;
  - застосування зворотнього зв'язку, оцінювання для усвідомлення учнями досягнутих успіхів, перспектив їхнього розвитку;
  - об'єктивність оцінювання індивідуальних особливостей навчальної діяльності учнів;
  - мотивація оцінок учнів без елементів критики особистості.
10. **Загальні висновки** (пропозиції і поради щодо вдосконалення підготовки і проведення наступних навчальних занять).